

**Відокремлений структурний підрозділ
«Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

**Циклова комісія харчових технологій, готельно-ресторанної справи та
туризму**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Дизайн і технології надання туристичних послуг

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
здобувачів освіти
ступеня

фаховий молодший бакалавр

фаховий молодший бакалавр/бакалавр

галузі знань

24 Сфера обслуговування

шифр і назва галузі знань

спеціальності

242 Туризм і рекреація

код і найменування спеціальності

освітньо-професійна
програма

Туристичне обслуговування

назва освітньо-професійної програми

Харків, 2025 рік

Розробник:

Яковчук Олександр Володимирович,
викладач циклової комісії харчових
технологій, готельно-ресторанної справи
та туризму, спеціаліст вищої категорії,
кандидат географічних наук, доцент

Гібкін Кирило Романович, викладач
циклової комісії харчових технологій,
готельно-ресторанної справи та туризму,
спеціаліст II категорії

Гарант освітньо-професійної
програми:

Тихонович Вікторія Миколаївна викладач
циклової комісії харчових технологій,
готельно-ресторанної справи та туризму,
спеціаліст вищої категорії, кандидат
педагогічних наук, професор

Методичні рекомендації обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії харчових технологій, готельно-ресторанної справи та туризму, протокол від 26.08.2025 р. № 1.

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії, протокол від 28.08.2025 р. № 1

1. Загальні положення

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Дизайн і технології надання туристичних послуг» розроблено відповідно до освітньо-професійної програми «Туристичне обслуговування» підготовки фахових молодших бакалаврів спеціальності 242 Туризм та рекреація галузі знань 24 Сфера обслуговування.

Курсова робота виконуються автором згідно з Положенням про дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками та здобувачами освіти ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету», введеного в дію наказом директора ВСП «ХТЕФК ДТЕУ» від 31.01.2022 р. № 34-О.

Метою виконання курсової роботи є закріплення та поглиблення здобувачами освіти набутих під час вивчення дисципліни «Дизайн і технології надання туристичних послуг» теоретичних знань, а також формування практичних навичок і професійних вмінь, пов'язаних із розробленням або наданням туристичних послуг.

Тематика курсових робіт пов'язана з розробленням технологій надання послуг в туризмі, дизайном туристичної інфраструктури, використанням інноваційних технологій в туризмі.

Передбачувана *наукова новизна робіт* пов'язана з отриманням нових відомостей щодо сучасного стану туристичної інфраструктури, туристичних послуг та інноваційних способів їх створення, а *практична значимість* – у розробленні наукових висновків і конкретних пропозицій з вдосконалення технологій надання туристичних послуг та розширення кола їх споживачів.

2. Структура курсової роботи

Курсова робота з навчальної дисципліни «Дизайн і технології надання туристичних послуг» складається з таких елементів:

1. Титульний аркуш
2. Зміст (План)
3. Вступ
4. Перелік умовних позначень (за необхідності)
5. Розділ 1 (теоретичний).
6. Розділ 2 (практичний).
7. Висновки.
8. Список використаних джерел.
9. Додатки (за необхідності).

Кожний з наведених структурних елементів починається з нової сторінки; друкується великими літерами симетрично до тексту; крапка в кінці заголовку не ставиться; якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою; відстань між заголовком та текстом повинна дорівнювати

2 інтервалам.

Титульний лист оформлюється відповідно до зразка (Додаток А).

У **вступі** зазначається актуальність теми курсової роботи, мета і завдання дослідження, об'єкт і предмет, методи дослідження, наукова новизна одержаних результатів, їх практичне значення, а також структура курсової роботи.

Актуальність теми курсової роботи має бути сформульована у двох-трьох абзацах і містити відповіді на запитання, чому *важливо здійснювати дослідження в обраному автором напрямі та вирішенню якої важливої проблеми сучасного туристичного обслуговування присвячено курсову роботу*. У формулювання актуальності теми курсової роботи доцільно:

- наголосити на зростаючому інтересі до подорожей, туризму та рекреації, що робить цю галузь все більш актуальною та важливою для економіки;
- визначити актуальні проблеми, що існують сьогодні в туристичному обслуговуванні;
- зазначити, що зроблено іншими дослідниками для вирішення цих проблем, та виділити ті завдання, які потребують подальшого вирішення;
- завершити формулювання актуальності пропозицією, що буде розкрита в тексті курсової роботи.

Мета курсової роботи – це очікуваний результат від її виконання; вона має бути визначена темою курсової роботи. *Завдання курсової роботи* – це конкретні дії, які необхідно здійснити для того, щоб досягти поставленої мети. Як правило, завдання курсової роботи відповідають тим підрозділам, що будуть викладені в її тексті.

Об'єкт дослідження має відповідати обраному напрямку досліджень, як правило, це технологія надання туристичної послуги. *Предмет дослідження* розкриває конкретні аспекти дослідження об'єкта, наприклад, аналіз туристичної інфраструктури, які забезпечують діяльність з туристичного обслуговування.

У вступі також мають бути зазначені *методи*, використовувані під час дослідження, наприклад, описовий, метод ідеалізації, історичний, порівняльний, картографічний, статистичний, польових досліджень, SWOT-аналіз, прогнозування, моделювання та інші. Серед методів дослідження необхідно зазначити лише ті, які використовувалися під час виконання курсової роботи.

Наукова новизна отриманих результатів – це нові дані, що отримані особисто автором та раніше не були відомі. Наукова новизна принципово відрізняється від анотації конкретикою подання інформації (не використовуються загальні фрази описового характеру щодо того, що зроблено в роботі – наприклад, розглянуто..., сформульовано..., досліджено..., показано... тощо), а також від висновків – наголошенням на тому, чим саме отримані автором дані відрізняються від уже відомих. Наукова новизна може бути сформульована на трьох рівнях:

вперше – стосується абсолютно нових ідей, положень, даних, отриманих автором, що раніше не були відомі;

удосконалено – характеризується меншим рівнем інноваційності, оскільки стосується винайдення автором нових аспектів розвитку певного питання;

дістали подальшого розвитку – характеризується найменшим рівнем новизни, свідчить про поглиблення автором знань про певне явище.

Наукова новизна курсової роботи може бути викладена як на всіх трьох рівнях, так і на лише одному з них.

Практичне значення результатів курсової роботи полягає у визначенні автором конкретних стратегій та інноваційних підходів до надання туристичних послуг, що може сприяти підвищенню якості обслуговування, задоволенню потреб клієнтів та підвищенню конкурентоспроможності туристичного бізнесу.

Відомості про *структуру курсової роботи* мають містити інформацію про кількість її структурних елементів, кількість використаних джерел інформації, додатків, сторінок курсової роботи, таблиць і рисунків.

Розділи курсової роботи містять результати аналітичного огляду інформаційних джерел стосовно обраної теми дослідження, а також результати власних досліджень. Розділ може містити підрозділи, які мають містити вступну, основну та заключну частини, що логічно структуровані та взаємопов'язані між собою, як у межах одного розділу, так і в межах всієї курсової роботи.

Перший розділ курсової роботи є інформаційно-аналітичним та містить результати аналізу автором інформаційних джерел щодо обраної теми дослідження.

Другий розділ курсової роботи є практичним, де здобувач розробляє інноваційний тур в обраному регіоні. У розділі мають бути розкриті маршрут та програма туру.

Висновки за курсовою роботою мають відповідати за кількістю та змістом завданням, що були поставлені на початку виконання курсової роботи та зазначені у вступі. Висновки мають бути конкретними (бажано, щоб вимірювалися кількісно) та відповідати отриманим автором результатам.

Обсяг основної частини курсової роботи (з першого розділу до висновків включно) не має перевищувати 20 сторінок.

До **списку використаних джерел** включають публікації переважно останніх 5 років, якщо інше не впливає із завдань роботи. Оформлюють список відповідно до бібліографічного опису наукових робіт (згідно з ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»). Інформаційні джерела нумерують у порядку їх згадування в тексті або в алфавітному порядку.

Окремі частини тексту (об'ємні розрахунки, методики, карти тощо) можуть бути перенесені в **додатки**, які створюються для запобігання перевантаженню тексту таблицями, картографічними, розрахунковими даними, схемами, діаграмами, фотографіями тощо.

У додатки подають матеріали, що несуть другорядне, допоміжне значення. Вони повинні відповідати змісту роботи і підтверджуватися посиланнями у тексті. Орієнтований зміст (план) курсової роботи представлений у Додатку Б.

3. Вимоги до оформлення

Текст реферату роздруковують з однієї сторони аркуша формату А4, залишаючи такі береги: верхній, нижній, лівий, правий – 20 мм; шрифт Times New Roman розміром 14 пт (у таблицях – 12 пт); міжрядковий інтервал – 1,5 см (у таблицях – 1,0); відступ – 1,25 см.

Текст набирають без переносів (у тому числі автоматичних), вирівнювання тексту – за шириною (крім таблиць, рисунків, назв структурних елементів курсової роботи). Сторінки нумерують послідовно, починаючи з титулу, на який номер не проставляється, у правому верхньому кутку.

При написанні курсової роботи здобувач освіти має робити посилання на інформаційні джерела, матеріали або окремі результати, які запозичені у інших авторів і використовувалися при виконанні роботи. Посилання дають можливість відшукати документи і перевірити достовірність відомостей щодо цитування, дозволяють перевірити необхідну інформацію. Використовуючи відомості, матеріали з монографій, наукових статей, інших джерел, необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке посилаються в курсовій роботі.

Посилання в тексті курсової роботи на інформаційні джерела варто зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками ([7, с. 21]).

Кожна ілюстрація, діаграма, схема мають бути підписані, таблиця – мати назву. Ілюстрації та таблиці нумеруються арабськими цифрами наскрізною нумерацією у межах розділу курсової роботи (наприклад, таблиця 2.1 означає, що це перша таблиця у розділі 2). Кожна таблиця відокремлюється інтервалом в один рядок зверху та знизу від основного тексту. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис Таблиця із зазначенням її номера. Назву рисунка (Рис.) розташовують під ілюстрацією та відцентровують. Наприклад:

Рис. 2.1 Карта України за регіонами

Кожен рисунок відокремлюється інтервалом в один рядок зверху та знизу від основного тексту.

Додатки оформлюють як продовження курсової роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку посилань у тексті.

Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки і мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої, вирівнювання – по правому краю сторінки.

4. Порядок виконання та захист курсової роботи

Порядок виконання курсової роботи регламентується Положенням про курсову роботу (проект) у ВСП «Харківський торговельно- економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету», уведеного в дію наказом директора ВСП «ХТЕФК ДТЕУ» від 31.01.2022 р. № 34-О.

Курсова робота виконується здобувачем освіти протягом одного семестру під керівництвом наукового керівника.

Вибір теми курсової роботи здобувач освіти здійснює протягом перших двох-трьох тижнів семестру, у якому передбачено виконання курсової роботи.

Здобувач освіти може запропонувати власну тему курсової роботи, обґрунтувавши своє рішення і враховуючи, що запропонована тема повинна бути актуальною і, відповідати професійному спрямуванню навчальної дисципліни «Дизайн і технології надання туристичних послуг».

Затвердження обраної теми курсової роботи здійснюється згідно із заявою (усною або письмовою) здобувача освіти. У разі несвоєчасного декларування здобувачем освіти бажаної теми курсової роботи, тема визначається керівником. Внесення змін та уточнень редакції тем курсових робіт можливе, як виняток, не пізніше ніж за місяць до захисту.

Під час виконання курсової роботи здобувач освіти узгоджує з науковим керівником тему, мету, завдання та зміст роботи, дотримується календарного графіку виконання курсової роботи. Термін подання завершеної курсової роботи керівнику – не пізніше ніж за два тижні до захисту, на циклову комісію – не пізніше ніж за два робочих дні до захисту.

Курсова робота не допускається до захисту, якщо вона не відповідає встановленим вимогам щодо змісту та оформлення, або порушений термін подання завершеної курсової роботи керівнику або на циклову комісію, або не має схвального відгуку керівника.

Курсова робота допускається до захисту за наявності позитивного відгуку наукового керівника, після отримання якого здобувач освіти прилюдно захищає курсову роботу перед комісією циклової комісії харчових технологій та готельно-ресторанної справи ВСП «ХТЕФК ДТЕУ». Склад комісії та графік захисту курсових робіт визначаються цикловою комісією.

До захисту здобувач освіти готує виступ тривалістю до 5 хв. Обов'язкове використання презентації. Виступ має складатися з таких частин: вступна

(привітання, оголошення теми, наукового апарату); основна (містить результати, отримані під час виконання курсової роботи); заключна (висновки за роботою).

У разі, якщо здобувач освіти не погоджується із зауваженнями комісії, він повинен навести вагомі аргументи на захист своєї позиції. Доповідь здобувача освіти, його відповіді на запитання і зауваження членів комісії мають бути науково обґрунтованими.

Остаточна оцінка курсової роботи виноситься комісією за результатами захисту і з урахуванням оцінки наукового керівника, вказаної у відзиві.

При незадовільній оцінці комісією ухвалюється рішення про повторний захист або про зміну теми курсової роботи.

5. Оцінювання якості виконання курсової роботи

Результати захисту курсових робіт оцінюються за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання курсової роботи:

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання змісту і теми роботи в цілому;
- рівень розв'язання сформульованих завдань і досягнення поставленої мети дослідження;
- рівень наукового обґрунтування результатів проведеного дослідження;
- ступінь самостійності проведення дослідження та наявність власних міркувань, узагальнень, висновків, результатів;
- широта та доцільність застосування методичного апарату дослідження;
- науковість стилю викладення;
- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок, а також рівень грамотності викладення матеріалів дослідження;
- правильне оформлення роботи згідно з вимогами до курсової роботи.

Оцінювання результатів виконання та захисту курсової роботи відбувається відповідно до параметрів, наведених у таблиці 5.1.

Таблиця 5.1

Оцінювання виконання та захисту курсової роботи

Опис критерію	Оцінка
Робота має дослідницький характер, в якій, крім виконання основних вимог, зроблений критичний аналіз різних інформаційних джерел, подано результати власних досліджень, а при її захисті здобувач демонструє глибокі знання предмету дослідження, вільно оперує даними дослідження, має пропозиції за темою дослідження, впевнено і докладно відповідає на поставлені запитання.	90–100
Робота має дослідницький характер та оформлена за встановленими вимогами, матеріал якої викладено логічно і послідовно з відповідними висновками, проте має незначні помилки, а при її захисті здобувач освіти демонструє знання предмету дослідження, вільно володіє даними	82–89

дослідження, під час доповіді вміло використовує презентацію та без особливих труднощів відповідає на поставлені запитання	
Робота має дослідницький характер та оформлена за встановленими вимогами, матеріал якої викладено логічно і послідовно з відповідними, але недостатньо ґрунтовними висновками; у структурі, мові і стилі роботи є лише незначні погрішності, а при її захисті роботи здобувач освіти показує знання предмету дослідження, оперує даними дослідження, під час доповіді використовує презентацію, відповідає на поставлені запитання	75–81
Робота має дослідницький характер та оформлена за встановленими вимогами, матеріал якої викладено непослідовно, сформульовано висновки без необхідного їх обґрунтування; в якій розкрито предмет дослідження, проаналізований відповідний аналітичний матеріал, але яка містить значну кількість суттєвих помилок, а при її захисті здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень роботи за допомогою членів комісії	69–74
Робота має дослідницький характер та оформлена за встановленими вимогами, предмет дослідження якої розкритий, проте матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано; має нечітко сформульовано висновки та зауваження рецензента щодо змісту, а при її захисті ілюстративний матеріал здобувач освіти не коментує, виявляє невпевненість, показує слабкі знання основних положень роботи, не дає аргументованих відповідей на запитання	60–68
Робота не має дослідницького характеру, не містить результатів узагальнень чи аналізу та не відповідає встановленим вимогам, не має висновків або вони носять декларативний характер; у відгуках наукового керівника і рецензента є критичні зауваження, а під час захисту здобувач освіти припускається грубих помилок	35–59
Робота не має дослідницького характеру, не містить результатів узагальнень чи аналізу та не відповідає встановленим вимогам, не має висновків або вони носять декларативний характер; мають місце негативні відгуки наукового керівника і рецензента, відсутня презентація доповіді, а при захисті роботи здобувач не може відповісти на жодне поставлене запитання	1–34

6. Рекомендовані теми курсових робіт

1. Дизайн туристичного продукту як комплекс послуг.
2. Технології організації турів для індивідуальних туристів.
3. Особливості проектування екскурсійних послуг.
4. Сервіс-дизайн у готельному бізнесі.
5. Технологія обслуговування туристів у закладах харчування.
6. Дизайн та технології тематичних турів (гастрономічних, винних, портивних).
7. Розробка інноваційних турпродуктів для молодіжного туризму.
8. Особливості технології обслуговування туристів з дітьми.
9. Дизайн і технології екологічного туризму.

10. Технології надання послуг туристам з обмеженими можливостями.
11. Використання інфографіки та карт у дизайні туристичних послуг.
12. Організація і технологія обслуговування туристів у сільському туризмі.
13. Роль дизайну в іміджі туристичного підприємства.
14. Технології формування турпакетів для корпоративних клієнтів.
15. Дизайн та технології розробки креативних міських турів.
16. Особливості надання туристичних послуг у круїзному бізнесі.
17. Використання цифрових технологій у проектуванні турів.
18. Технологія організації культурно-пізнавальних турів.
19. Дизайн і технології пригодницького туризму.
20. Організація анімаційних програм у готелях як складова туристичних послуг.
21. Використання VR/AR у дизайні туристичного продукту.
22. Технології сервісу при організації MICE-туризму.
23. Роль UX/UI-дизайну сайтів турфірм у просуванні послуг.
24. Дизайн екологічно безпечних туристичних послуг.
25. Організація та дизайн турів вихідного дня.
26. Технології обслуговування туристів у системі «all inclusive».
27. Розробка концепції інноваційного готельного сервісу.
28. Дизайн і технології у сфері гастрономічного туризму.
29. Особливості технології організації спортивних турів.
30. Використання big data у проектуванні туристичних послуг.
31. Дизайн і технології у сфері медичного та оздоровчого туризму.
32. Організація надання VIP-послуг у туризмі.
33. Технології створення бренду туристичного продукту.
34. Дизайн та технології у сфері паломницького туризму.
35. Використання мобільних додатків у дизайні туристичних послуг.
36. Організація послуг трансферу як складова турпродукту.
37. Дизайн і технології розвитку дитячого туризму.
38. Інноваційні технології у готельно-ресторанному сервісі.
39. Особливості технології організації індивідуальних подорожей.
40. Дизайн і технології надання послуг у хостелах.
41. Розробка концепції інтегрованого туристичного продукту.
42. Використання штучного інтелекту у сервісному дизайні туризму.
43. Технології організації туристичних послуг у національних парках.
44. Дизайн і технології у сфері екстремального туризму.
45. Особливості обслуговування іноземних туристів в Україні.
46. Технології надання туристичних послуг у форматі онлайн.
47. Дизайн та технології фестивального туризму.
48. Організація та дизайн крос-культурних туристичних маршрутів.
49. Використання гейміфікації у створенні туристичних послуг.
50. Дизайн та технології комплексного туристичного обслуговування на прикладі конкретного регіону.

ДОДАТКИ

Додаток А

Зразок титульного аркуша

**Відокремлений структурний підрозділ
«Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Відділення харчових технологій та сфери обслуговування**Циклова комісія харчових технологій та готельно-ресторанної
справи****Прізвище, ім'я та по батькові****КУРСОВА РОБОТА****НАЗВА ТЕМИ**

Навчальна дисципліна
«Дизайн і технології надання туристичних послуг»

Освітньо-професійний ступінь «фаховий молодший бакалавр»
Галузь знань 24 Сфера обслуговування
Спеціальність 242 Туризм і рекреація
Освітньо-професійна програма «Туристичне обслуговування»
Група ТР-24

Керівник:

Прізвище, ім'я та по батькові
посада, науковий ступінь, вчене
звання

Харків, 2025

Додаток Б

Орієнтовний зміст курсової роботи на тему:
«Туристичні послуги та їх розвиток на території Кіровоградщини»

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1 ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ АРЕАЛУ ДЕСТИНАЦІЇ КІРОВОГРАДЩИНИ

1.1 Географічне положення Кіровоградщина

1.2 Туристичні ресурси та інфраструктура Кіровоградщина

РОЗДІЛ 2 ПРОЄКТ ІННОВАЦІЙНОГО ТУРУ

2.1 Маршрут інноваційного туру

2.2 Програма інноваційного туру

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ